

(Политика, 30.01.2009)

Лондонски „Тајмс“ објавио је прекјуче чланак Мајкла Еванса, иначе уредника за теме одбране, у којем се износе процене угледног лондонског „Института за стратешке студије“ (ИИСС) о стању руских оружаних снага данас. Уредник Еванс се позива на процене своје колегинице са Института Оксане Антоненко, по којој је „Руска армија данас, заправо, тигар од папира“.

ИИСС је несумњиво најугледнија институција за праћење и проучавање оружаних снага у свету, много је стручнија на том плану и од стокхолмског Сиприја. У Тависток стриту 23 у Лондону, где му је седиште, ради педесетак врхунских аналитичара, бивших и садашњих обавештајаца, пензионисаних генерала и адмирала, пензионисани кадрови британског министарства спољних послова... Начин прикупљања информација о стању оружаних снага неке земље, што се касније презентује у специјалном издању под насловом „Милитари баланс“, мешавина је података који се званично прибављају од влада, легалног обавештајног рада, истраживања и „хонорарне сарадње“.

Да ли су при оваквом начину прикупљања информација могуће грешке? Да, оне се крећу од 10 до 15 одсто, но некада су грешке напросто и смешне. Конкретно, када је у питању била бивша СФРЈ, лондонски ИИСС годинама је објављивао да РВ и ПВО Југославије располаже са транспортним авионима Ц-47, па млазним авионима „тандерџет“ и „сејбр“, иако су сви ти апарати избачени из оперативне употребе и по десет година раније. Такође је навођено да обалска одбрана СФРЈ, па чак касније и СРЈ, располаже руским ракетама обала–море типа „шедок“, иако те пројектиле никада нисмо имали. Дакле, истраживачи ИИСС-а нису безгрешни.

У најновијем случају „Руска армија као тигар од папира“, аналитичар Оксана Антоненко као да заборавља или игнорише неке чињенице. Када ИИСС тврди да је од руске флоте данас активно само 12 нуклеарних подморница и 20 осталих већих површинских ратних бродова уз један носач авиона, онда су ти подаци само делимично тачни. Тих 12 атомских подморница са балистичким нуклеарним ракетама су шест класе „делта-3“ и

Русија није „тигар од папира“

Пише: Мирослав Лазански
субота, 31 јануар 2009 14:10

шест класе „делта-4“. Но, чланак у „Тајмсу“ ништа не говори о новим нуклеарним подморницама са балистичким пројектилима, о подморницама „Јуриј Долгоруки“, „Дмитриј Донски“, „Александар Невски“ и „Владимир Мономах“, које све треба да буду оперативне до краја ове године.

Чланак у „Тајмсу“ не спомиње ни подморнице „ловци подморница“ које су оперативне у руској ратној флоти: три „оскара“, један „чарли“, три „сијера“, девет „акула“ и шест „виктора“. Ни конвенционалне подморнице нису споменуте.

Ратна морнарица Русије планира изградњу шест борбених поморских група са носачима авиона као окосницом групе. Чињеница јесте да је ратна морнарица САД јача од руске ратне морнарице и по броју бродова и по тонажи бродовља, али некадашњи СССР и данашња Русија свој ударни нуклеарни потенцијал никада нису приоритетно темељили на нуклеарним подморницама носачима интерконтиненталних ракета већ на копнено базираним пројектилима. Одувек су Американци већину својих нуклеарних ракета имали на подморницама, а Руси на копну. Територијална величина државе и густина насељености била је одлучујући фактор распореда офанзивног нуклеарног потенцијала.

Када је у питању руски војну буџет, његова величина не може се, наравно, мерити са америчким војним буџетом, али та ставка руских одбрамбених трошкова годинама је енигма за све западне аналитичаре. Наиме, руски војни трошкови крију се у многим цивилним издвајањима, рецимо део трошкова изградње војне инфраструктуре „крије“ се у Министарству грађевине, Министарство саобраћаја преузима трошкове одржавања мобилног железничког система превоза и лансирања нуклеарних стратешких ракетних система који се крију и испаљују са железничких композиција које су непрекидно у покрету. Таквих „специјалности“ има много.

Тачно је да Руска армија сада прелази на бригадни систем и да се иде на професионализацију оружаних снага. Чудно је да у том контексту лондонски лист спомиње некакво смањивање војног буџета, са 5,25 одсто од ГДП из 1998. године на 3,9 одсто од ГДП из 2007. године, када је јасно и познато да је ГДП данас много већи него 1998. године.

Укупно гледајући, називати данас руску војску „тигром од папира“, у ситуацију када та армија тренутно има више нуклеарних бојевих глава од САД, па чак и више тенкова од САД, више је него чудно. Осим, ако у елементе поређења нису ушле и плате војника и

Русија није „тигар од папира“

Пише: Мирослав Лазански
субота, 31 јануар 2009 14:10

официра. Но, историја је показала да када је у питању сукоб са руском војском – плате никада нису биле пресудне...